

GORIŠKI LIST

LETO II. - ŠTEV. 8.

GORICA 27. JANUARJA 1945.

CENA 1 LIRA

„Goriški list“ izide vsako sredo in soboto zjutraj. - Uprava in uredništvo v Gorici, Corso Verdi 47. Tel. št. 292. - Oglasi se zaračunavajo po ceniku

Spedizione in abbonamento postale 2° gruppo
Poština plačana v gotovini

Celoleina naročnina: 104.— lire, polletna 54.— lir. Plačati v naprej. Cena izvoda v Ljubljani: 150 lire. — Račun pri Cassa di Risparmio Gorice

Jasnost za vsako ceno

Gibanje zavednih Slovencev na Goriškem, ki se je pričelo po zlomu Bačoglijeve izdaje, je šlo že po mnogih križevih potih in prav zadnje dni Slovincem na Goriškem ni postlano z rožicami. Toda če imamo opraviti z našimi narodnimi nasprotniki, ki trgajo naš list po goriškem mestu in s komunisti, ki pretepajo sléherno ženico, ki prinese v slovensko naselje glasilo goriških Slovencev, to razumemo. Na to smo pripravljani in zato smo tu, da trpimo, da se borimo in da se veselimo že sedanjih uspehov, še bolj pa naših bodočih. Ponovno smo izjavili, da se ne damo premakniti pritisku s katerekoli strani, ki bi bila nam nasprotna.

V dveh zadnjih uvodnikih je naš sotrudnik točno označil zmedenost pojmov tudi v tistih vrstah ljudi, ki bi se sicer smatrali za užaljene, ako bi jim kdo rekel in dokazal, da delajo proti interesom slovenskega naroda. „Zmešnjavarji“ jih je imenoval naš sotrudnik. Mi jih poznamo pod imenom „sredinci“. Trenutno imamo dosti bolj važnega dela in nujnih poslov, kakor da bi se bavili s to brezpomembno skupinico, ki niti poštenega kulturnega odbora ne more sestaviti, kaj šele prijati za resno narodno prebujajoče delo. Pa zato ta skupinica goriških zm. šjavarjev niti resne volje nima, pač pa je njen podtalni načrt ovirati in razdirati vse odkrito in jasno delo zavednih Slovencev in tako pomagati svojim tihim simpatijam, to se pravi komunistom v gozdovih. Vedno in vedno naletimo na intrige teh štirih, petih politelgentov iz vrst goriškega malomeščanstva, na te, ki nam privoščijo s'eherno nesrečo, ki jo morebiti zavedni Slovenci v svoji borbi doživimo in vsako neprijetnost. In kdor ni politično slep, vel!

Čemu razburjanje o naši zadrži številki zaradi nameravane Gregorčičeve proslave? Uporabili smo res zelo oster naslov in članek nam je bil poslan iz dobro informiranega vira. Zadelo smo žebličko na glavico in konico. Torej še v sedanjih časih si upajo nekateri gospodje izjaviti, da k proslavi 101 letnice Gregorčičevega rojstva ne bodo povabili - oziroma da so izključeni od sodelovanja - vsi domobranci, dalje vsi zavedni in sedaj aktivno in

Uspešna nemška obramba na vzhodu

1356 sovjetskih oklepnikov uničenih - Boljševiški napadi na meje gornješlezjskega industrijskega ozemlja krvavo odbiti - Oppeln izpraznjen - Nadaljnji nemški uspehi na Madžarskem in v dolnji Alzaciji - Bitke med Mazurskimi jezери in Kurskim zatokom - Nemška ljudska bramba se je izkazala

Iz zadnjih nemških vojnih poročil dobivamo točen vpogled na sedanji vojni položaj na vseh frontah. Najvažnejši so dogodki v Vzhodni Prusiji okoli Poznanja in na meji gornješlezjskega industrijskega ozemlja, kjer so boljševiki vpregli vse svoje sile - morda zadnje -, da bi prizadeli Nemčiji odločilni udarec. Na drugi strani pa vidimo, da se Nemci odločno branijo in najbrže tudi čakajo na ugoden trenutek za protiudarec. Predvsem hočejo boljševiki s svojimi napadi proti Elbingu, to je najbolj južnem „vzhodnopruskem“ mestu odrezati Vzhodno Prusijo od ostale Nemčije. Ta namera se jim do sedaj še ni izpolnila. Na Madžarskem pa dosega nemški protinapadi znatne uspehe ter je bilo osvobojenih nekaj madžarskih mest. Tudi na zahodni fronti, zlasti v Alzaciji, imajo Nemci očitno premoč. Oživele so bitke na južnem Holandskem; iz Italije in z Balkana pa ni posebnih poročil.

Zadnje nemško vojno poročilo se glasi:

Na Madžarskem so nemške napadalne čete predrle med jezerom Velence in Donavo močno obrambo sovražnika in predrle čez odsek Vali. Nemške in madžarske čete so v napadu prekoračile zahodni del pogorja Vertes ter zavzele industrijsko ozemlje Alsoegalla in Felsoegalla. Nočni sovjetski napadi proti zahodnemu delu Budimpešte so bili brezuspešni.

V bitki med Karpati in Vislo je povzročila trdovratna obramba nemških čet sovražniku velike izgube. Samo v območju ene izmed vojaških armad je še po ne popolnih poročilih med 12. in 23. januarjem bilo uničenih 1356 sovražnih oklepnikov, ki so jih sestrelile nemške protitankovske čete, topništvo in letalstvo.

Južno Viste in ob robih zgornješlezjskega industrijskega ozemlja so bili s pomočjo bojnih lovskih letal krvavo odbiti ali zavrženi boljševiški napadi.

Med Gleiwitzom in Briegom je sovražnik poizkušal prekoračiti Odro. Po težkih bojih se mu je posrečilo zavzeti mesto Op-

peln. Nemški protinapadi pa so preprečili vse sovražne poizkuse prekoračenja reke. Na nekaterih mostiščih še trajajo boji. Z jugovzhoda so se približali sovražni napadalni klini Vratislavi (Breslau). Vzhodno mesta so se izjalovili vsi sovražni napadi. Pri mestu Steinau je sovjetski oddelek prekoračil reko s 30 oklepniki, bil pa je zavržen potem, ko je izgubil 24 oklepnikov.

Nemci so obdržali mesti Poznanj in Torunj kljub močnim boljševiškim napadom, v Brombergu pa divjajo srditi cestni boji.

V Vzhodni Prusiji je poskušal sovražnik razširiti svoje prodorno področje v smeri proti Elbingu. Tu se razvijajo ogorčeni boji.

Vzhodno od tod se je nemška obrambna črta ob Mazurskih jezerih umaknila in utrdila. Med Allenburgom in Kurskim zatokom so pogumne nemške divizije preprečile več sovražnih prodornih poizkusov.

Na latvijski fronti je sovražnik dovedel nove sile in s pomočjo oklepnikov napredal težišče nemške obrambe južno Lijepave. Sovražnik je bil odbit in nekatera vdorišča pa obkoljena. V teh težkih obrambnih bojih je bilo uničenih 52 sovražnih oklepnikov.

Nemška bojna letala so odločilno posegala v tej zimski bitki v boje na tleh. Samo na ozemlju Odre so uničila 24 oklepnikov, 360 tovornih avtomobilov in mnogo topov.

Na Nizozemskem se je ravila bojna podjetnost na obeh straneh. Na mostišču Roera južno Roermonda so srdite bitke za Heinsberg. Na fronti med Eisenbornom in reko Sauer Amerikanci močno napadajo zlasti vzhodno Houffalize, kjer se jim je posrečil manjši vdor. Obstali pa so pred nemškimi obrambnim ognjem v ozemlju Vlanden.

Južno Reichshofena v Alzaciji se je nemškim četam posrečilo dobiti z napadom mostišče čez reko Moder in krvavo odbiti 18 sovražnih protinapadov.

Južnovzhodno Rappoltsweilerja trajajo menjajoči se krajevni boji. Sovražniku se je posrečilo prodreti na vzhodni breg reke Ill,

bil pa je zavržen in je pri tem izgubil 16 oklepnikov ter dva opazovalna voza. Iz Mülhausna je sovražnik napadal, dosegel pa je le manjše krajevne vdore.

Angloameriško letalstvo se je omejilo le na polete lovskih letal, zlasti nad zahodno Nemčijo.

Veliki London je trajno pod nemškim daljnometnim ognjem.

Amerikanci o naših komunistih

Vsa komunistična agitacija sloni na dokazovanju, kako ves svet, zlasti pa Angloameričani upoštevajo komunistične tolpe in občudujejo njih „herojsko borbo“. Na te limanice se je ujel tudi prenehateri debeloglav. Idrijski kalin in še danes nabajamo v Idriji politične vsevedeže, ki na vsa usta vpivjejo, kakšen ugled uživajo slovenski rdečkarji v zunanem svetu. V tem jih tudi popolen poraz njihovih tovarišev v Grčiji ni izpametoval. Izpremenili so zgolj svojo taktiko češ: „Seveda Angleži, ti kramarji, ti so res proti nam, to smo že davno vedeli, toda Američani nas pa za to tem bolj podpirajo in delajo za nas“. Tako besedijo sedaj idrijski rdeči „pametnjakoviči“ in hočejo s takim bedastim govorjenjem obdržati še tiste redke ovčice, ki še vedno nasedajo njih lažem.

Kako pa Američani v resnici sodijo o naših rdečih „osvoboditeljih“, nam nazorno dokazuje naslednjih primer: Decembra meseca je strmoglavil na tla pri Dolan nad Idrijo ameriški štirimetorni bombnik. Posadka osmih letalcev je že prej od kočila s padali in je pristala v bližini Rovt. Letalci so se takoj po pristanku drug za drugim zatekli v bližnje kmečke hiše in nilo prosili kmete, naj jih skrijejo pred komunisti. Ko jih je neki kmet, ki zna angleško še od svojega večletnega bivanja v Ameriki, vprašal, kam naj jih peljejo,

so odgovorili: Vodite nas k četnikom ali k Nemcem, samo h komunistom ne! Rajši v nemško ujetništvo kakor k tem komunističnim zverinami!

Nafo so kmetje odvedli Američane v Rovte. Ko so le-ti zagledali domobrance, so se silovito prestrašili, bili so namreč prepričani, da so jih kmetje izdali komunistom. Pomota je bila hitro razjasnjena in Američani so od veselja kar zaplesali na trgu pred cerkvijo. Dasi so morali v nemško ujetništvo, so bili silno veseli ker so ušli komunističnim zločincem. Iz njih kasnejšega pripovedovanja je bilo razvidno, da ameriško poveljstvo dobro ve za vsa grozodejstva, ki jih počenjajo tolovajske tolpe nad slovenskim prebivalstvom in nad anglo-ameriškim letalci, če jim pridejo v roke. Zato pred vsakim poletom svare posadke, naj se pri morebitnem padcu varujejo teh zločincev.

Ameriško sodbo o narodnih osvoboditeljih brez ovinkov prizna tudi „Slovenski poročevalec“. Dne 2. decembra piše ta listič, da služi na Korziki in na Sardiniji kar 10.000 Slovencev v ameriški vojski. Te so Američani mobilizirali med vojnimi ujetniki italijanske vojske kakor javlja „Slovenski poročevalec“, je tem slovenskim vojakom prepovedano zbirati sredstva za pomoč slovenski narodno-osvobodilni vojski za vzklik „živio Tito“ pa so kaznovani z 10 dnevi zapora.

(„Mi gremo naprej“ Idrija).

Narodna zavednost, kje si?

Bog vas obvaruj, da bi kdaj podvomili o narodni zavednosti slovenskih narodnih dam in gospodov in gospodičen. Bo skoraj vseeno, ali so v Trstu in Gorici, ali v Ilirski Bistrici ali Postojni, glavno je, da spadajo k skupini, ki se ji v mednarodnem svetu pravi slovenski narod. Kaj so že dali za svoj narod in koliko so se pripravili zanj žrtvovati, kako so se v vseh časih trkali na svoja junaška prsa in vsakemu v brk povedali, da so bili in da bodo zavedni Slovenci. Vi morate to verjeti in nikarte kdaj niti malo podvomiti o tem!

In vendar! Kdo bi kupoval slovenske knjige, saj so „romanzi“ v tujem jeziku tako sladki, tako prijetni in polni ljubezni. Kako neki bi mogel slovenski pisatelj opisati nekaj takega, kje bi imel slovenski narod take literarne lepote, kot jih premorejo kolodvorski kioski.

Kako lepše je bilo nekoč, ko ni bilo teh domobrancev in dobrovoljcev, ki ne znajo tako prijetno zabavati kot oni drugi. Bilo je nekoč... Ali naj še kaj povemo o narodni zavednosti?

(„Straža ob Jadranu“).

Našim čitateljem!

Enako, kakor drugi listi v Jadranskem Primorju, je moral tudi naš list skrečiti svoj obseg. Skrečenje je le začasno,

kulturno sodelujoči Slovenci v Gorici in kratko malo vsi, ki se zbirajo okrog „Goriškega lista“ (to je namreč vse pošteno goriško slovensko ljudstvo, ki nas bere, naroča in kupuje v izredno veliki nakladi). Niso pa med izključenimi navedeni komunisti, ne komunistični simpatizerji in seveda ne sredinci sami, ker so ti prireditelji nameravane Gregorčičeve proslave.

Ta peščica goriških zmešnjavarjev ali sredincev je dolgo časa spala. Stoletnico rojstva Simona Gregorčiča smo mi

proslavili točno na dan 15. oktobra in tedaj sta v slavnostni obliki izšla „Goriški list“ in „Tolminski glas“, tudi ljubljansko časopisje se je dostojno oddolžilo tej stoletnici. V Gorici sami smo imeli dve mladinski akademiji o Simonu Gregorčiču in dvoje predavanj. Naš list je priobčil celo vrsto pesmi o Simonu Gregorčiču, v Ljubljani so bile proslave, prav tako v posameznih goriških mestih in krajih.

Sedaj pa prihajajo ti štirje goriški sredinci, se predstavijo za zastopnike vsega naroda

in pripravljajo nekako proslavo. Ta proslava ni namenjena spominu Simona Gregorčiča, temveč naj bi dokazala, da znajo tudi sredinci nekaj napraviti. Sami tega ne znajo in zato so premamili nekaj mladih ljudi, da bi sodelovali z njimi. Ti mladi ljudje ne vedo za visokoteleče in puhle načrte sredincev in mislijo res, da bo to res vsenarodna proslava v resnici bo to kinopredstava, kjer se bodo osmešili goriški sredinci, njihovi tajni prijatelji komunisti in obžalovanja vredni in zavedeni mladi sodelovalci.

OBISK V BENEŠKI

SLOVENIJI

Beneški Slovenci odklanjajo komuniste, ki jim pravijo «cunjarji» - V Beneški Sloveniji so se komunisti že takoj v začetku onemogočili s svojimi umori

Nič ni čudnega, če marksiko verjame rdečim širokoustnežem, kateri že vse leto trobijo o uspehih in naklonjenosti OF v slovenski Benečiji in o brigadah, ki se tam sestavljajo in pogosto prebrodijo Sočo tar tako ojačijo osvobodilno gibanje po naših hribih. Saj smo mi po 25 letih tujega jarma naselili prvemu gozdnemu hujskaču. Toliko bolj bi bilo verjetno, da bi Benečani po 80 letih. Jaz pa, ker komunistom sploh ne verjamem in ker mi je bolelo, da bi mi bolniški dopust potekel v zaklonišču in s posedanjem po lokalih dolgočasja, sem se odločil, da bi se na lastne ušesa oči prepričal o zgoraj imenovanih uspehih. Da bi se ne srečal z neprijetnostmi, sem se odpeljal na Čedad, kjer bi mogoče zadostil moji radovednosti. V prvih besedah pogovora z znanci sem ostal razočaran nad rdečim klevtanjem in spoznal, da bom lahko nadaljeval nemoteno mojo pot. Odpravil sem se in pešaril do Št. Petra, od tu pa po kratkem odmoru nadaljeval do Trčmuna in nazaj čez Oblico v Čedad. Po teh in vmesnih vaseh sem spoznal, kako to prebivalstvo sovraži in od prvega začetka odločno odklanja komunistem. Saj če bi tako ne bilo, bi jaz ne mogel tako nemoteno prebrestiti ta po komunistični propagandi osvobodni okraj. Zanimal sem se za toovajske edinice, povpraševal po terencih. Odgovor je bil vedno enak: „Mi ne rabimo cunjarjev (tako kličejo tam komuniste) in ne rabimo terencev. Te ljudi in njihove cilje smo spoznali kmalu po 8. septembru. Svobodo, katero so nam obetali obstoja v tem, da smo ostali brez šolskega pouka, brez živilskih nakaznic in prepuščeni samim sebi“.

Na vprašanje, kako so tako hitro spoznali ozadja OF, mi možakar pripoveduje: „Prve

dni po 8. septembru so pridrevli cunjarji sem čez Komreško in izvabili s krinko osvobotivne naše fante, da so šli v zasedo, od kjer naj bi odvrnili prvič prihajajoče nemške čete po dolini iz Čedada. Posledica tega slepega koraka je bila nekaj padlih fantov, toda nobeden izmed agitatorjev, in zgoraj omenjene težave, katere moramo prenašati. Takrat so se vsi fantje in možje vrnili domov in se uprli vsaki komunistični agitaciji. Nato so razpredli terensko organizacijo, katere naj bi jim hlapčevala, ali tudi ta je ostala popolnoma nena. Kjer koli se je pojavil kakšen cunjar, so ga enostavno odpravili iz vasi. Ko so pa 15.11.43. zverinsko umorili župnika Kormonsa Atilija, ki je služboval pri Sv. Pavliu, se nam je popolnoma oddaljila OF-arska klika. Od takrat posebno nimajo več pri nas cunjarji besede, kljub temu, da se prilizujejo z najslajšimi načeli krščanstva. Mi Benečani smo verni ljudje in med seboj povezani. Zato naj tujec ne hodi k nam pod kakršno koli barvo, mi ne omahnemo več.“

Nato sem ga vprašal, kako in zakaj so umorili imenovane župnika. Deljal mi je:

„Priklafilo se je k Sv. Pavlu 15. novembra 1943. več cunjarjev, celo s strojnico so bili oboroženi. Ne da bi vstopili v stanovanje župnika, mu eden vrže bombo v kuhinjo, od katere je dobil poškodbe na roki. Ko je videl, da je v nevarnosti, je skušal zbežati in se skril nižje pod vasjo. A žal se mu ni posrečilo. Za vogalom ga je čakala naperjena brzostrelka, katere mu je zadala rafal 6 izstrelkov v hrbet in povzročila takojšnjo smrt. Da je bil na tako divjaški način umorjen, je zakrivil samo s tem, da je svoje farane iz prižnice svaril na nevarnost komunizma, katerega hočejo med nami zase-

jali cunjarji. Po tem zločinu smo samo slišali o komunistih, kako po drugih okrajih ropajo, motijo in preganjajo prebivalstvo in po drugi strani, kako so Brda in podobno osvobodjena, kako je vse tam urejeno (na to naj odgovorijo Briči), medtem ko mi tega nismo poizkusili, za kar smo ponosni sami nase, ker nismo sprejeli raznih ponujanih funkcij, s katerimi bi se mogli ovajali, zatirali in moriti. Seveda ta naša hladnokrvnost in odločno odbijanje cunjarjev ni bilo v skladu osvobojanja ostalih okrajev, zato jim ni šlo v račun. Ko so spoznali, da mi ne bomo sami od sebe žrtvovali za komunizem ne krvi niti blaga, so poizkusili nas pridobiti in organizirati v mreže potom skupine osmih cunjarjev, karavle, katere se je priklafila iz Srednjega pred dvajstimi dnevi in se naselila v vasi Oblica. Kakor do slej tudi to pot j m ni uspelo. Zvečer so se naselili, naslednje jutro pa so fanije in možje iz iste vasi planili nanje ter jih s silo izgnali. Seveda to ni poteklo brez posledic. Drugi dan pridrvi v vas večja moč cunjarjev ter zvezane odpelje 12 fantov ter mož, od katerih so 4 že žrtvovali svoje življenje za naš dobrobit. Usoda ostalih nam še ni znana. To so žrtve, ki jih je od nas zahtevala OF. Hudo smo potrli nad temi zločini, ali to laži nas naša neomajnost in zavest, da so okraj, kateri so podlegli, sledili ter sodelovali s to mednarodno zločinko, morali plačati dosti višji davek in poleg tega so se še omadeževali z bratsko krvjo in izdajstvom nad lastnim narodom“.

Te izpovedi in dejstva, o katerih sem se osebno prepričal, so popolnoma zadostile moji radovednosti, za katere sem gotov, da bodo zelo slabo vplivale na rdeča ušesa. Če bi tudi mi poslušali lastno vest, ne pa rdeče pri-

lepence, bi bili gotovo danes ponosni, kakor so ponosni Benečani na njihovo odločno vstrajnost na strani krščanske vere, ki jih skozi vso dobo bojševiškega divjanja stane toliko gorja in žrtve, da niso vredne niti primerjati se z našimi in ker smo končno morali tudi mi stopiti na njihovo pot. Razlika med nami je le ta, da Benečani čakajo čili in ponosni na bodočnost, katero ne odločajo cunjarji in ne naše ogromne žrtve, niti gorje, katerih posledice bodo nosili še mnogi rodovi.

Ljudska univerza

V sredo zvečer je bilo četrto predavanje Ljudske univerze. Predaval je urednik Kočevar Ciril. Predavanje je bilo zelo zanimivo in je občinstvo s pozornostjo sledilo izvajanjem predavatelja.

Naslednji večer, ki bo v sredo 31. januarja 1945., bo recitacijski večer, ki bo posvečen delom, ki se izključno nanašajo na Goriško. Vsi zavedni Slovenci so vljudno vabljeni!

Ljudsko gibanje v Gorici

Rojeni so: Galligaris Rodolfo, Mozečič Adelbert, Dugo Renato, Štikal Marcela, Marega Claudio, Brajnik Marija, de Galaleo Mauro, Verini Marija Pjera, Canciani Narciso, Pecorari Lorela, Portelli Livio, Bressan Silvana, Komel Ivan, Pacor Nevea.

Umrli so: Pelterin Ana Josipina vd. Malik, 66 let zasebnica; Benossi Alojz, 25 let, mehanik; Bajt Ana roj. Brill 57 let, zasebnica; Tinuoin Ana vd. Jakonšič, 75 let, zasebnica; Carara Ivan, 61 let, knež; Furlan Marija vd. Furlan, 84 let, zasebnica; Corgnolan Terezija roj. Pontoni, 81 let, zasebnica; Vites Alojz, 54 let, mizar; De Gregorio Anton, 73 let, upokojenec; Simonelli Amabile, 24 let, poštar; Paušič Marija roj. Černe, 42 let, zasebnica; Reje Ivan; Sever Venceslav; Visintin Terezija vd. Kočevančič, 63 let, mestna uboga; Fabro Antonija vd. Lokar, 71 let, zasebnica; Modrušan Marija roj. Musulvana, 50 let, zasebnica; Mložnar Anton, 61 let; Develak Barbara vd. Zolčić, 82 let, zasebnica; Anzil Rosario, 41 let, lin stražnik; Sauli Viktor, 43 let; Franzol Juljan, 25 let, stražnik; Crozzolo Fortunato, 59 let; Cruden Marlin, 67 let; Bajc Rozalja vd. Kobal, 46 let, zasebnica; Sirk Milena, 24 let, mestna uboga; Kolenc Giorgina, vd. Kočevančič, 35 let; Šušigoj Katarina roj. Milost, 81 let, zasebnica; Reje Franc, 48 let; Sosou Juljan, 48 let;

Oklici: Ottolina Alfred, upokojenec — Orel Marija, zasebnica; Crispo Anžel, orožnik — Pičulin Marija, šivilja; Ke-

Utrinki iz večnosti

„Kaj stojite takaj ves dan brez dela? Pojdite tudi vi v vinograd! Bog je stvarnik in zato neomajni gospodar vesoljstva. Gospodar je torej tudi človeka. Ker je človek usvaril po svoji podobi, mu je dal svobodno voljo, napravil ga je gospodarja svojih odločitev in dejanj. To svoboda pa more človek zlorabiti se uprli celo svojemu stvarniku in njegovim zapovedim. Z zlorabo človeške svobodne volje se zemlja spreminja v kraljestvo teme človeške samovolje in nasilnosti, namesto da bi bila kraljestvo resnice, pravice, ljubezni in miru. Kristus je prišel na svet, da na njem obnovi kraljestvo božje, ki ga je omajal in ga bo ogražal do konca sveta greh, to je upor proti božji volji.“

„Zelo tofajžno je, da so prišli tudi veliki državniki do spoznanja, da na svetu ne bo pravega reda in miru, dokler se človeštvo ne vrne h krščanstvu in ako ne zgradi novega boljšega reda na temeljih krščanskih načel. To pa pomeni, da oščujočel može v tej tragični uri človeštva čuti potrebo po kraljestvu božjem, ki naj slopi na mesto kraljestva človeškega napuha in pufitepa po dobrinah tega sveta.“

„Bog nam je dal svobodno voljo in jo spoštuje tako zelo, da trpi nase zlorabo tega daru celo proti samemu sebi. Tudi pri gradnji kraljestva božjega hoče sodelovati našo svobodno voljo in nam ne bo dal boljših človeka vrednejših časov brez našega svobodnega sodelovanja. Človek je po božji volji svoje srce pa tudi svoje nesreča kovač. Če smo dostoj pomagali vsak na svoj način rušiti na svetu pravi red in z njim združeno srečo, bodimo odslej tako pametni, da bomo krepko pomagali pri gradnji novega reda, ki mora ssoneti na božji postavi.“

„Ali že delaš v tem smislu? Kaj stojš ves dan brez dela? Kar delaš brez Boga, je še manj kot brez dolge, je razdiranje. Ne pohajaj, ampak pojd na delo v božji vinograd, da se obnovi kraljestvo božje in z njim naša sreča.“

Letalska zaščita v Gorici naznanja:

Zaradi vedno večje nedisciplinarnosti ljudstva pri vstopih v grajsko zaklonišče med zračnimi armami, je prepovedano ljudstvu ustavljati se pri dohodih, ker bo od sedaj naprej ostal preho prost 20 minut po alarmu.

Slovesna maša zadušnica za pokoj. prof. Jožkom Bratužem bo v torek, 30. t. m. ob 6½ v Stolni cerkvi.

ber Ivan, delavec — Bratkovič Frida, zasebnica.

Poroke: D'Angelo Jožef, kmet — Oman Štefanja, šivilja.

Odgovorni urednik: Dr. Milan Komar - Gorica

BOGOMILA

Petnajstim

v spomin

Gospod dekan in kaplan Jože sta se v razgovoru razvnela, da niti opazila nista, kako pozna ura je že.

Eden drugemu sta odkrivala svoje tihe bojzani v teh težkih dneh, v tem demonškem viharju vseh strasti, ki je s toliko močjo zajel tudi njihovo mirno vasico.

V pregraji na drugem koncu dvorišča, so zaškripala lesena vrata.

Gospod dekan in kaplan sta obmolknila in napeto prisluškovala korakom.

V prvem hipu sta mislila,

da mogoče spet kdo kliče za previdet, a takoj nato sta misel opustila, preveč ljudi se je bližalo hiši.

Vrata v veži so zaječala pod težkimi pestmi. Postrežnica, ki je pri štedilniku že napol dremala je vsa prestrašena skočila kvišku

Z negotovimi koraki je odtavala k vratom.

— Kaj hočete ob tej uri? — je vsa tresoča vprašala.

— Kaplana Jožeta hočemo, vemo, da je pri vas. Odprite. —

Postrežnica jim ni odgovorila.

Kaplan Jože je vse slišal, spoznal njeno zadrego, brez pomisleka je vstopil v vežo, odklenil in odprl.

— Tukaj sem, kaj pa mi hočete? — S vso silo je

krotil svoj nemir in temne slutnje.

— Na komando te kličejo, mi ne vemo zakaj. —

Stresel se je, kakor gozd ob viharju. Že drugič je moral na to težko pot, prvič se je vrnil a sedaj?...

— Takoj pridem, še gospoda dekana pozdravim — je komaj zbral svoje misli.

Partizani so stopili v vežo in tam obstali, kakor bi si ne upali naprej.

Kaplan Jože je padel na kolena pred gospoda dekana, za hip položil glavo v njegove roke in tiho zaprosil:

— Oče moj, blagoslovite me. —

Gospod dekan ga je s tresočimi rokami pritisnil na svoje srce, nato vzdignil des-

nico in z glasom, ki se je lomil neizmerne bolesti počasi izrekel:

— Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta, Sina in svetega Duha naj pride nad te in vedno na tebi ostane. Amen. —

S kaplanovo pomočjo se je nato s težavo dvignil iz naslonjača.

Postrežnica je prinesla kaplanu Jožetu plašč in kučmo, mu stisnila v roko še aktovko, v katero je v silii zmetala nekaj živil. Pokleknila je pred njim in mu poljubila roko. Kaplan Jože je čutil, kako kapljajo njene solze nanjo.

— Sestro mi pozdravite, pa skrbite zanjo — jo je še zaprosil.

Podpiral je gospoda deka-

na in skupaj sta odšla v vežo.

Tako sta stopila pred partizane. Dva duhovnika: prvi, ob zatonu življenja, ves osivel in obnemogel, potem, ko je vse svoje sile, vso svojo mladostno moč in zdravje daroval Bogu za duše. Drugi v pomladi življenja, v vsem svojem prekipevajočem navdušenju za najsvetejše, najlepše ideale, v koprničnem hrepenju razdajanja tega neizčrpnega zaklada.

Partizani so kakor v zadregi umolknili. Mogoče, da se je v najtemnejših njihovih globinah kaj zganilo, mogoče, kot zadnji opomin nad vse usmiljenega Boga. Na zunaj tega niso pokazali.

(Dalje prihodnjič.)